

Terveyden edistämisen määrärahat

Hakuinfo vuoden 2027 määrärahan hakemisesta

Anni Helldan
Kehittämispäällikkö

Terveyden ja
hyvinvoinnin laitos

13.5.2026

Tilaisuuden käytännöt

- Tilaisuudesta tulee tallenne ([Innokylään](#))
- Osallistujat pitävät mikrofonit ja kamerat kiinni.
- Kysymyksiä voi kirjoittaa Keskustelu-palstalle.
 - Vastaukset kysymyksiin kirjoitetaan palstalle tilaisuuden aikana tai sen jälkeen.
 - [Usein kysyttyä-sivua](#) täydennetään tilaisuuden kysymysten avulla.

13.5.2026

Tilaisuuden materiaalit löytää [Innokylästä](#) Terveystieteiden edistämisen määrärahan kokonaisuudesta

Ohjelma

- Yleistä tietoa määrärahasta ja hakemisesta
- Mihin on hyvä kiinnittää huomiota hakemusta laatiessa?
- Usein kysyttyä

13.5.2026

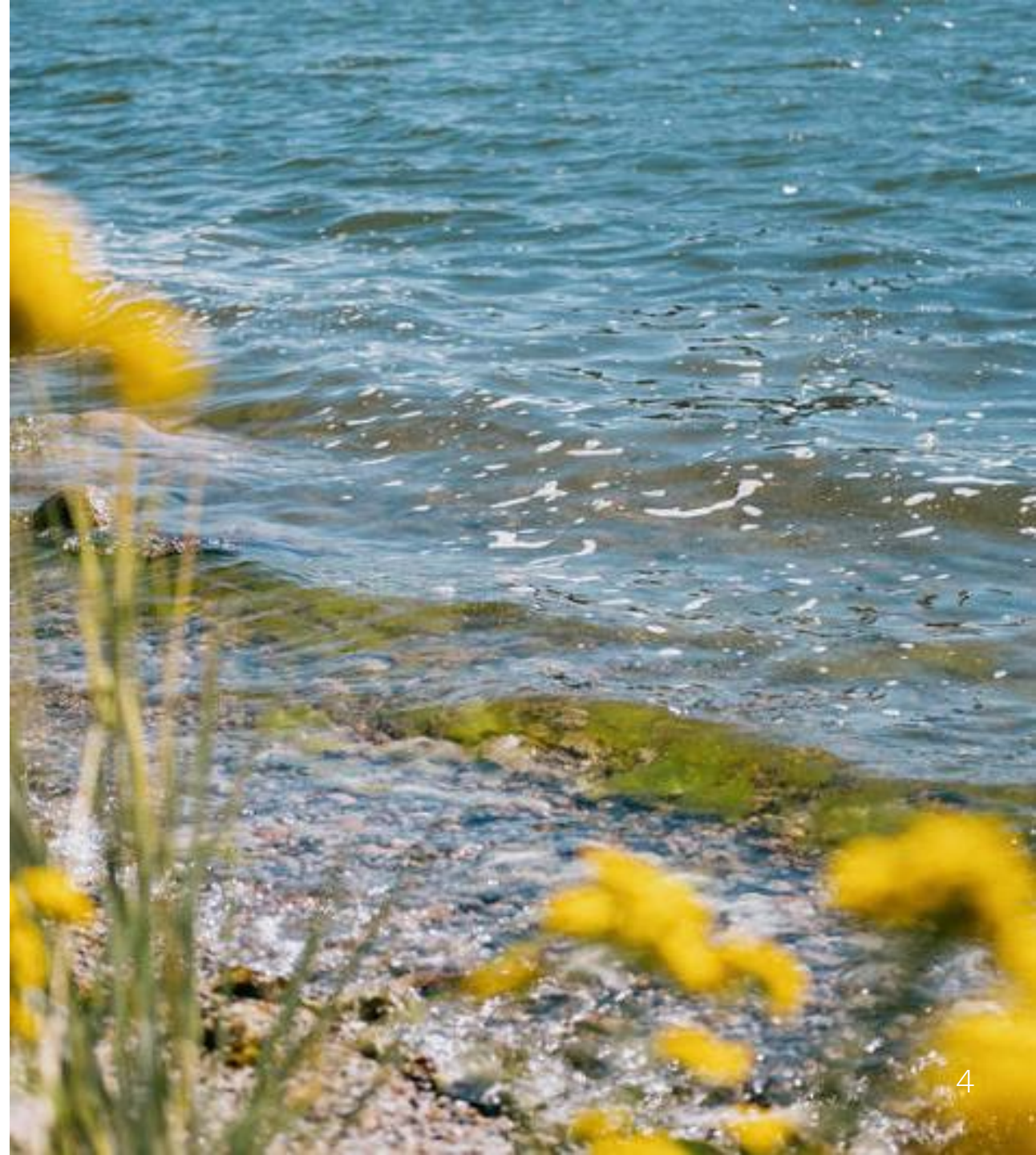

Terveysten edistämisen määrärahasta 1/2

- Lakisääteinen, harkinnanvarainen määräraha, joka perustuu lakiin (15.5.2009/333) ja valtioneuvoston asetukseen (535/2009) terveyden edistämisen määrärahasta. Myös valtionavustuslaki määrittelee toimintaa.
- Tavoitteena on ylläpitää ja kohentaa väestön terveyttä sekä työ- ja toimintakykyä, sekä vähentää eriarvoisuutta hyvinvoinnissa ja terveydessä.
- Määrärahasta myönnetään valtionavustuksia tai tehdään sopimuksia 1–3 vuotta kestäviin terveyden edistämisen kokeilu- ja kehittämishankkeisiin sekä terveyden edistämistä tukeviin tutkimushankkeisiin ja ohjelmiin.
 - Tutkimushankkeissa: menetelmällistä kehittämistä ja terveyden edistämisen tietopohjaa vahvistavia hankkeita, perustutkimusta ei määrärahalla rahoiteta.

13.5.2026

Terveyden edistämisen määräraha 2/2

- Määräraha myönnetään valtionavustuksia kunnille, hyvinvointialueille, järjestöille, säätiöille ja muille toimijoille (esim. ammattikorkeakoulut ja muut oppilaitokset). Lisäksi voidaan tehdä sopimuksia valtionhallinnon laitosten kanssa terveyden edistämisen hankkeista.
- Määrärahalla ei tueta kaupallista toimintaa tai sellaisen valmistelua.
- Hankkeita, joiden päätarkoitus on hoito ja/tai kuntoutus ei tueta. Varoja ei myönnetä opinnäytetöihin, eikä kuntien, järjestöjen tai muiden toimijoiden lakisääteiseksi tai normaaliksi katsottavaan perustoimintaan.
- Määrärahan käytöstä päätetään käyttösuunnitelmalla, jonka valmistelusta vastaa Terveyden ja hyvinvoinnin laitos sosiaali- ja terveysministeriön antaman ohjeen mukaisesti.

13.5.2026

Tietoa terveyden edistämisen määrärahasta

- [Määrärahan verkkosivut](#) kokoavat tärkeää tietoa
 - Painopisteet, yleiset painotukset, valmistelun lähtökohdat
 - Arviointikriteerit
 - Usein kysyttyä
- Hakuilmoitus [Haeavustuksia.fi-palvelusta](#)
- [STM:n verkkosivut](#), jossa ovat aikaisempien vuosien käyttösuunnitelmat ovat luettavissa
- [Tutkiavustuksia.fi-palvelussa](#) voi tutkia aikaisempien vuosien rahoitettujen hankkeiden tietoja

13.5.2026

Hakuilmoitus

- Hakuilmoitus [Haeavustuksia.fi](https://haeavustuksia.fi)-palvelussa
 - Perustiedot
 - Tavoitteet
 - Myöntöperusteet
 - Arviointiperusteet
 - Valtionavustusehdot (vakioehdot)
 - Hakemuslomake

13.5.2026

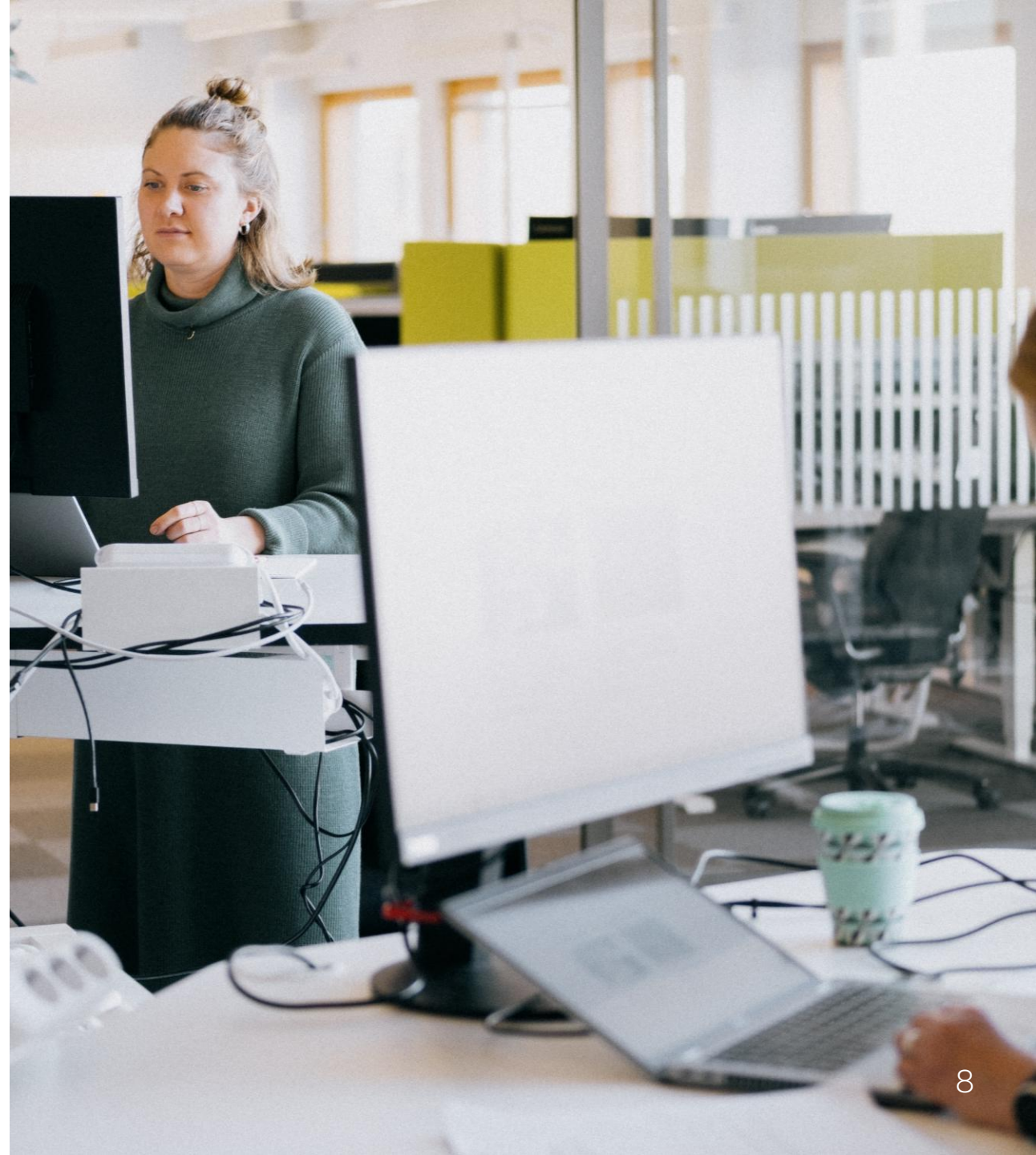

Haeavustuksia.fi

- Palvelua ylläpitää Valtiokonttori
- Sisällöllisissä kysymyksissä yhteys THL:ään (temaararaha@thl.fi) ja teknisissä kysymyksissä auttaa [Valtiokonttori](#)

13.5.2026

Valtuudet Haeavustuksia.fi-palveluun

- Huolehdi tarvittavien valtuuksien voimassaolosta hyvissä ajoin ennen haun avautumista.
- Palvelussa voi asioida suomalaisen yhteisön puolesta käyttämällä Suomi.fi-valtuutta, kolme eri valtuutta:
 - Valtionavustusten hakeminen ja tietojen hallinnointi (laajin)
 - Valtionavustusten hakeminen
 - Valtionavustusten hakemisen valmistelu
- Saat valtuudet toimia yhteisön puolesta Digi- ja väestötietovirastolta (DVV)
- Julkisyhteisöjen valtuuksien hakeminen ja hallinta tapahtuu valtuushakemuksen tekemisellä:
 - [Hakemuksella valtuuttaminen - Suomi.fi](#)
 - [Miten toimimme, jos emme voi antaa organisaation valtuuksia omatoimisesti? - Suomi.fi](#)

Huomioitavaa hakemuksessa (1/3)

- Kaikkiin kysymyksiin tulee vastata, puutteellisesti täytetty hakemus hylätään
- Hankearviointi tehdään hankehakemuksen pohjalta, ei laajempia kuvauksia liitteeksi
 - Valtakirjat, aiesopimukset, tilipäätös/toimintakertomus/tilintarkastajan lausunto (pl. julkis- ja paikallishallinto) ja tutkimussuunnitelmat sallittuja

13.5.2026

Hakemuksessa huomioitavaa (2/3)

- Yhteistyöhankkeissa tulee olla hankehallinnoija, joka hakee avustusta kaikkien hanketoimijoiden puolesta ja toimii myös hankeajana järjestelmässä muiden puolesta
 - Valtakirjat osatoteuttajilta haun yhteydessä, yhteistyösopimukset hankeajalle
- Hakemuksen nimi = hankkeen nimi (jos mahdollista)
- Hankeajan voi itse määritellä välille 1.1.2027-31.10.2029. On hyvä huomioida kuitenkin, että maksatuksien/raporttien käsittelyyn on tietyt ajankohdat.

13.5.2026

Hakemuksessa huomioitavaa (3/3)

- Avaa infoboksit, niissä tärkeää lisätietoa
- Läpiviennin kuvaus eli vaikutusketju tulee hakemukseen liitteenä
 - Pohja löytyy Innokylästä (linkki hakemuksessa)
- Muistakaa lukea avustusehdot (vakioehdot)
- Hakemus allekirjoitetaan (nimenkirjoitusosoikeudellinen)

13.5.2026

Hakuaika ja prosessin eteneminen

- Haku on auki 12.6. klo 16.00 asti
 - Hakuajan päättymisen jälkeen hankehakemuksia ei oteta vastaan, eikä hankehakemusta voi täydentää.
- THL lähettää määrärahan käyttösuunnitelman STM:ään 31.10.2026. Tämän jälkeen hankkeille lähetetään viesti hakemuksen tilasta (ehdotettu rahoitettavaksi/alustavasti hylätty).
- STM hyväksyy käyttösuunnitelman alustavasti, jonka jälkeen hakemuksia tarkennetaan THL:n ohjeistuksella.
- Hankkeet voivat aloittaa toimintansa, kun STM on antanut käyttösuunnitelman vahvistuspäätöksen (tammikuussa) ja valtionavustuspäätökset on tehty.

13.5.2026

Valmistelun
lähtökohdat,
painotukset
ja
painopisteet

Valmistelun lähtökohdat

- Hankkeiden tulee liittyä kansallisten terveyden edistämisen ohjelmien toimeenpanoon.
- Tuettavan hankkeen tulee tehostaa terveyden edistämisen rakenteiden ja menetelmien kehittämistä sekä eri toimijoiden moniammatillista ja monitoimijaista yhteistyötä.
- Hankkeen on syytä edistää hankkeen kohderyhmän osallisuutta ja yhdenvertaista kohdelua.
- Hankkeen tulee tuoda kansallista lisäarvoa terveyden edistämiselle hyödyntämällä jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä innovatiivisesti tai kehittämällä uudenlaisia menetelmiä terveyden edistämiseen. Hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja ovat esimerkiksi arvioidut [Hyte-sote-toimintamallit](#).
 - Lisäarvoa saadaan myös toiminnalla, mikä potentiaalisesti hyödyttää kansallisesti muitakin toimijoita.

Yleiset painotukset kaikkiin painopisteisiin

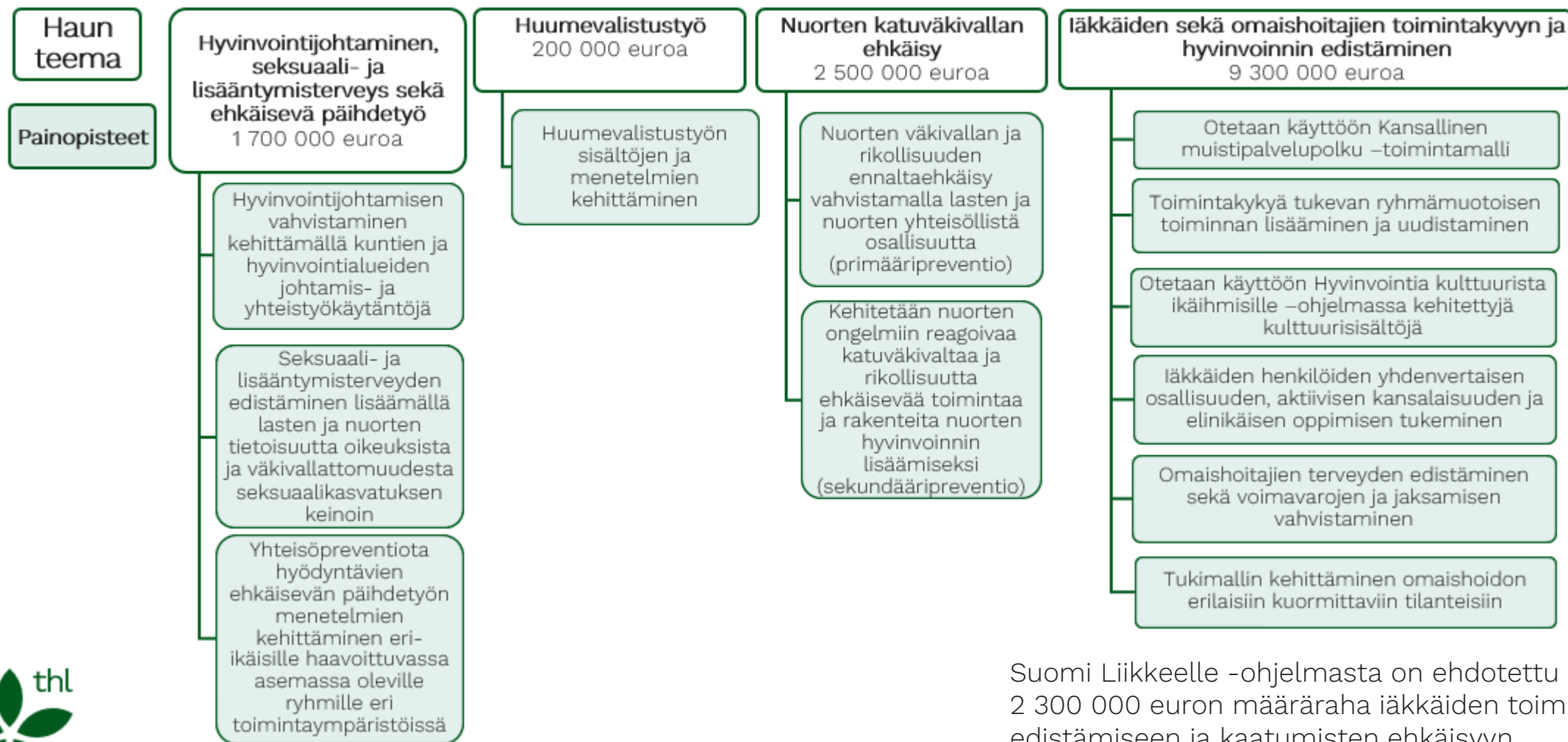
- Määrärahalla tuetaan kunnissa toteutettavaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa sekä toimintaa, jota kunnat, hyvinvointialueet ja järjestöt toteuttavat yhdessä.
- Toiminnan tulee kohdentua lisäämään väestön kriisinkestävyyttä vahvistamalla arjen toimintakykyä, yhteisöjen toimivuutta sekä joustavuutta toimia nopeasti muuttuvissa tilanteissa. Eduksi katsotaan, mikäli hankkeen toiminta tukee väestöryhmien ja alueiden välisten terveyserojen kaventamista, mukaan luettuna sukupuolten väliset terveyserot. Hankkeen on myös syytä edistää kohderyhmän osallisuutta ja yhdenvertaista kohtelua.
- Toiminnan tulee tukea Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030 – valtioneuvoston periaatepäätöksen toimeenpanoa.

13.5.2026

Terveyden edistämisen määrärahan vuoden 2027 painopisteet ja määrärahan jakautuminen (määrärahakehys yhteensä 13,7 milj.)

Suomi Liikkeelle -ohjelmasta on ehdotettu osoitettavaksi 2 300 000 euron määräraha iäkkäiden toimintakyvyn edistämiseen ja kaatumisten ehkäisyyn.

Painopisteiden kattavat kuvaukset löytyvät [verkkosivuilta](#).

Hyvinvointi-johtaminen

- *Hyvinvointijohtamisen vahvistaminen kehittämällä kuntien ja hyvinvointialueiden johtamis- ja yhteistyökäytäntöjä. Toiminta voi kohdentua: a) tiedolla johtamisen käytäntöihin ja tiedonkulkuun organisaatioiden sisällä ja välillä ja/tai b) talouden ja toiminnan seurantajärjestelmien kehittäminen hyvinvointijohtamista tukeviksi (hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman toimeenpanon tuki).*

7.5.2026

Pohdittavaksi hakuun

- Mieti, voiko kehittämäsi toiminnon linkittää hyvinvointikertomustyöhön tai johonkin muuhun kunnan hyte-tietojohdamiseen liittyvään tekemiseen.
- Mitä käytäntöjä tarvitaan, jotta tieto kulkee systemaattisesti organisaatioiden sisällä ja välillä, ja miten määritellään, mikä tieto on olennaista ja jaettavaa?
- Miten varmistetaan, että käytössä olevat seurantatyökalut tuottavat ajantasaista ja käyttökelpoista tietoa tavoitteiden etenemisestä ja poikkeamista, miten tätä tietoa hyödynnetään johtamisessa ja päätöksenteossa?
- Onko sovittu, kuka vastaa seurannan toteutumisesta ja miten/ mihin siitä raportoidaan?
- Mitä hyvinvointitiedonkulun todennäköisiä ”pullonkauloja” olette tunnistaneet organisaatioiden välillä ja sisällä?
- Mitä kaikkia yhdyspintoja on olemassa, millä tietoa siirretään ja tehdään tulkintoja esimerkiksi hyvinvointialueen ja kuntien välillä, järjestöjen kanssa tai hyvinvointialueen sisällä?
- Onko hyvinvointialueella kaikki olennaiset asiantuntijat mukana tiedon tulkinnessa?
- Miten terveys ja hyvinvointi kytkeytyvät entistä vahvemmin taloudellisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiin, luottamuselimien työskentelyyn ja päätöksentekoon?
- Tueksi työpaperi: (THL) [Vaikuttavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen johtamisen laadun osatekijät](#)

Ehkäisevä päihdetyö

- *Yhteisöpreventiota hyödyntävien ehkäisevän päihdetyön menetelmien kehittäminen eri-ikäisille haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille eri toimintaympäristöissä, huomioiden myös digitaaliset ympäristöt.*

7.5.2026

Pohdittavaksi hakuun

Yhteisöt

- Yhteisöt ja niissä tehtävä laaja yhteistyö ovat avainasemassa ehkäisevässä päihdetyössä.
- Miten voidaan varmistaa yhteisöihin kuuluvien yksilöiden, ammattilaisten ja päätöksentekijöiden laaja-alainen osallistuminen työhön?

Yhteisöpreventio

- Yhteisölähtöinen ehkäisevä päihdetyö yhdistää useita samanaikaisia sekä yleisen kaikkiiin kohdistuvan että suuremmassa riskissä oleviin ryhmiin ja yksilöihin kohdennettavan ehkäisevän päihdetyön keinoja.
- Tutkitusti toimivaksi todetut toimintamallit yhdistävät esimerkiksi toimintaympäristön ja -kulttuurin muutoksia, asenteisiin, tietoihin ja valmiuksiin vaikuttamista, varhaista tunnistamista ja tukea sekä erityyppistä vanhemmuuden tukea.
- Millaisia tarpeita omassa kunnassa tai hyvinvointialueella on?
- Millaisia toimivaksi todettuja keinoja voidaan eri ikäisten yhteisöissä hyödyntää?
- Olisiko kansainvälisesti jotain tutkittuja tai lupaavia toimintamalleja, joita Suomessa voisi kokeilla ja arvioida?
- Miten voidaan varmistaa käytössä olevien yhteisölähtöisen ehkäisevän päihdetyön keinojen laadukas toteuttaminen? Voisiko toteuttamisessa olla kehitettävää? Tai puuttuuko niistä jokin keskeinen osa-alue?

Huumevalistus

- *Huumevalistustyön sisältöjen ja menetelmien kehittäminen vahvistamalla monitoimijaista jalkautuvaa ja etsivää työtä, merkityksellisen huumetiedon tarjoamista ja/tai lähiyhteisöjen aktivointia julkisten tilojen turvallisuuden edistämiseksi. Huomioidaan digitaalisten ympäristöjen mahdollisuudet. Toimintaa kohdennetaan erityisesti nuorille, jotka käyttävät huumeita satunnaisesti tai harkitsevat sitä, sekä vahvistetaan nuoria kohtaavien ammattilaisten päihdeosaamista*

7.5.2026

Pohdittavaksi hakuun

Huumevalistustyö

- Huomioi että huumevalistustyössä painottuu kohderyhmän ymmärryksen lisääminen ja merkityksellinen tieto, ei pelkkä valistus tai kampanjointi.

Ajantasaisen, vaikuttavan ja merkityksellisen huumetiedon kehittäminen

- Mihin tarpeeseen tai kysymykseen huumetiedolla vastataan.
- Mitä ajantasaisuus tarkoittaa suhteessa kohderyhmään ja toimintaympäristöön.
- Millainen tieto on kohderyhmälle ymmärrettävää ja käyttökelpoista, pelkkä tiedon jakaminen eri riitä

Jalkautuva ja etsivä työ

- Mieti miten kohderyhmä tavoitetaan, miten matalan kynnyksen kohtaaminen toteutuu käytännössä ja miten jalkautuva työ linkittyy muuhun tukeen tai palveluihin.

Monitoimijainen työ julkisten tilojen turvallisuuden edistämiseksi

- Keiden toimijoiden yhteistyö on ilmiön kannalta tarkoituksenmukaista ja mitä monitoimijainen yhteistyö tuo lisää verrattuna yksittäisen toimijan toimintaan.
- Miten huomioidaan huumeita käyttävien ihmisten näkökulma: miten heidät saadaan mukaan toimintaan ja heitä koskevaan keskusteluun.

Seksuaalikasvatus 1/2

- Seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen lisäämällä lasten ja nuorten tietoisuutta oikeuksista ja väkivallattomuudesta seksuaalikasvatuksen keinoin. Toiminta toteutetaan osana oppilaitoksissa ja lasten ja nuorten arjen toimintaympäristöissä tapahtuvaa kasvatusta ja harrastustoimintaa. Toiminnassa huomioidaan erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät.*

Kouluterveyskyselyn mukaan vuonna 2025 joka kolmas nuorista tytöistä ja joka kymmenes pojista oli kokenut seksuaalista häirintää tai ahdistelua vuoden aikana.

Seksuaaliväkivaltaa oli kokenut yhteensä noin joka kymmenes nuorista.

[Lähde: Kouluterveyskysely – Tilastoraportti 2025,](#)

Seksuaalikasvatus 2/2

- Seksuaalikasvatuksen avulla lisätään kohderyhmän **tietoa omista oikeuksista, rajoista ja väkivallattomuudesta**, mikä tukee turvallisia ihmissuhteita, ehkäisee kaltoinkohtelua ja vahvistaa nuorten valmiuksia hakea apua tarvittaessa.
- Integroimalla toiminta osaksi koulutus- ja harrastustoimintaa voidaan tavoittaa monimuotoiset lapsi- ja nuorisoryhmät kattavasti ja varmistaa tasapuolinen pääsy luotettavaan tietoon ja tukeen.
- Varhainen, saavutettava ja yhdenmukainen **seksuaalikasvatus** tukee erityisesti niiden ryhmien turvataitoja ja tietopohjaa, jotka ovat alttiimpia syrjinnälle, väkivallalle tai muulle kaltoinkohtelulle, ja **edistää** näin heidän **yhdenvertaisia mahdollisuuksiaan turvalliseen kasvuun**.

Lisätietoa: [Seksuaaliväkivallan ehkäisy - THL](#)

- [Valtioneuvoston asetus Neuvolapalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta](#)
- 7 § Seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut (93/2026)
- [Opetushallitus: Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014](#)

Toimenpide edistää mm.

- [Väkivallaton lapsuus-toimenpidesuunnitelmaa lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisystä vuosille 2026–2033](#)
- [Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaa vuosille 2026–2033.](#)

Pohdittavaksi

Mitä hanke-
hakemuksessa
on tärkeää
huomioida?

Perusperiaatteet

- Hyvä hanke perustuu johonkin havaittuun yhteiskunnalliseen tarpeeseen ja hankehakemuksen taustalla on jokin testattu tieto, näyttö tai vähintään perusteltu oletus siitä, miksi valituin toimintatavoin on mahdollisuus saavuttaa tavoitellut muutokset.
 - Hankehakemuksen kohdat ”Mihin näyttöön ja/tai kokemukseen hankkeen tarve perustuu?” ja ”Kuvaa menetelmät, joita hankkeessa tullaan käyttämään ja perustelut valinnalle”.
- Huomioi suunnittelussa kohderyhmä. Ketä tarpeiden kartoituksessa on kuultu? Onko tarve noussut kohderyhmältä tai onko hankkeen kohderyhmä saanut kertoa tarpeistaan?
 - Nousevatko hankkeen tavoitteet kuvatun tarpeen pohjalta?

Kohderyhmän valinta

- Hakemuksessa kuvataan hankkeen kohderyhmät ja keinot/kanavat heidän tavoittamiseen
- Lisäksi arvioidaan sitä, kuinka paljon kohderyhmän jäseniä on hankkeen toiminta-alueella ja kuinka suuren osan hanke pyrkii tavoittamaan.
- Fokusoi riittävästi: ei liikaa kohderyhmiä! Yksi hanke ei voi ratkaista ongelmaa kaikkien osalta.
- Voi olla haastavaa pitää kasassa hanketta, jossa eri kohderyhmille kohdennetaan monenlaista eri toimintaa (tulee näkyä läpiviennin kuvauksessa).
- Hanke-ehdotusten arvioinnissa arvostetaan selkeyttä ja realistisuutta.

Toiminnan juurtuminen

- Kysymys hakemuksella: ”Miten hankkeessa kehitetyt/jatkokehitetyt toimintamallit/tuotokset otetaan käyttöön ja juurtuvat?”
- Pyritään avustamaan hankkeita, joissa kehitettävä toiminta jää elämään ja juurtuu hankkeessa olleiden yhteistyöverkoston arkeen ja mahdollisuuksien mukaan hyvät käytännöt/toimintamallit vielä leviävät hankekauden jälkeenkin.

13.5.2026

Läpiviennin kuvaus ja suunnitelma eli vaikutusketju (1/2)

- Läpiviennin kuvaus täytetään erillisenä tiedostona, joka on ladattavissa [Innokylästä terveyden edistämisen määrärahan kokonaisuudesta](#)
- Taulukkoon ei saa lisätä uusia sarakkeita eikä valmiita tekstejä muuttaa. Taulukkoon lisätään ainoastaan uusia rivejä.
- Valmis taulukko muutetaan pdf-muotoon ja liitetään hakemukseen.

Läpiviennin kuvaus ja suunnitelma eli vaikutusketju (2/2)

Tavoitteet ja osatavoitteet.	Toiminta.	Toiminnan oletettu tulos.	Vaikutukset.	Mittarit ja tavoitellun muutoksen taso.
Minkälaista muutosta tavoitellaan? Hyvä tavoite on täsmällinen, realistinen ja mitattavissa oleva. Tavoite on saavutettavissa hankeaikana ja hankkeen resursseilla.	Mitä eri toimintoja järjestetään ja millä aikataululla? Kuka tekee, milloin ja kenelle?	Kuvaile tavoitellun toiminnan tasoa. Esimerkiksi mikä rakenne/prosessi syntyi, kuinka paljon toimintaa on tehty ja kuinka paljon kohderyhmää on osallistunut?	Miten kohderyhmän hyvinvoinnin tai kohteena olleen rakenteen/prosessin tila muuttui?	Mitä mittareita käytetään vaikutusten arviointiin ja mikä on tavoiteltava muutos mittarissa? Mittari on laadullinen tai numeerinen kuvaaja, jonka avulla voidaan seurata ennen ja jälkeen tilannetta.

- Vaikutusketju kuvaa sitä, kuinka toiminta saa aikaan vaikutuksia. Taulukossa pyydetään kertomaan hankkeen tavoitteet, toiminta, toiminnan tulokset sekä ennakoitavat vaikutukset ja arvioinnissa käytettävät mittarit.
- Yksi rivi on loogisesti etenevä kokonaisuus → taulukko on eheä ja hallittavissa oleva kokonaisuus.
- Taulukko on tärkeää täyttää huolellisesti, selkeästi ja napakasti.
- Yksi tavoite yhteen laatikkoon. Näin selkeys ja vaikutusketju pysyy selkeänä!
- Samaa tavoitetta koskevat eri toiminnot voi myös laittaa omiin laatikoihin ja saman tavoitteen useamman kerran.

Tavoite

- Hankkeella tulee olla selkeästi määritellyt täsmälliset tavoitteet
- Tavoite kuvaa tavoiteltavaa tilaa tai muutosta, **ei tekemistä**.
- Hankkeen tavoite saattaa koskea sen tuotoksia, tuloksia tai vaikutuksia.
- Tavoite muotoillaan niin, että se on saavutettavissa hankeaikana. Ei ole hankkeen edun mukaista muotoilla liian kunnianhimoisia tavoitteita.
- Tavoitteen saavuttaminen pitää olla arvioitavissa.

Toiminnan oletettu tulos

- Toiminnan oletettu tulos -kohdassa tuodaan esille konkreettinen tuotos ja miten laajasta toiminnasta on ollut kyse.
- Esim. kuinka monta koulutusta järjestettiin ja kuinka paljon oli osallistujia. Tässä voidaan kuvata myös uuden rakenteen lopputulosta, esim. on perustettu säännöllisesti kokoontuva ryhmä, on sovittu uudenaikaisista toiminnan käytännöistä kirjallisesti tms.

Vaikutus

- Muutos, jonka hankkeen toiminta aiheuttaa joko yksin tai yhdessä muiden tekijöiden kanssa
- Vaikutus on linjassa tavoitteen ja toiminnan kanssa

13.5.2026

Mittarit ja hankearviointi

- Hanke arvioi toimintaansa koko hankeajan. Ollaanko menossa kohti tavoitteita?
- Hankkeen vaikutusten arviointiin tulee määritellä mittarit sekä tavoiteltava muutoksen taso vaikutusketjua kuvaavassa taulukossa.
- Mittari on laadullinen tai numeerinen kuvaaja, jonka avulla voidaan seurata ennen ja jälkeen tilannetta.
- Mittari ei kuvaa tiedonkeruun menetelmää. Menetelmät tulisi kuvata kohdassa *”Miten seurantatietoa toiminnan tuloksellisuuden ja vaikutusten arviointiin kerätään ja hyödynnetään?”*

Taloudellisten vaikutusten arviointi

- Terveyden edistämisen määrärahoja hakevien tulee arvioida etukäteen hankkeen mahdollisia taloudellisia vaikutuksia.
- Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa voi pyrkiä osoittamaan hankkeen tavoitteen tuottavan yhteiskunnalle säästöjä, mutta tärkein osa taloudellisten vaikutusten osoittamisessa ei välttämättä kuitenkaan ole todistettavissa olevat mittavat säästöt.
- Yhtä lailla hankkeessa saavutettu lisääntynyt hyvinvointi on tavoiteltavaa, vaikka se ei tuottaisi mitattavissa olevia taloudellisia säästöjä.
- Euromääräisten säästöjen osoittaminen voi olla mahdollista vain osassa tapauksista, mutta näiden tarkasteluun on kuitenkin syytä kiinnittää huomioita.
- Olennaista on tuoda esiin se, mihin hankkeen kuvaamat arvioinnit perustuvat.

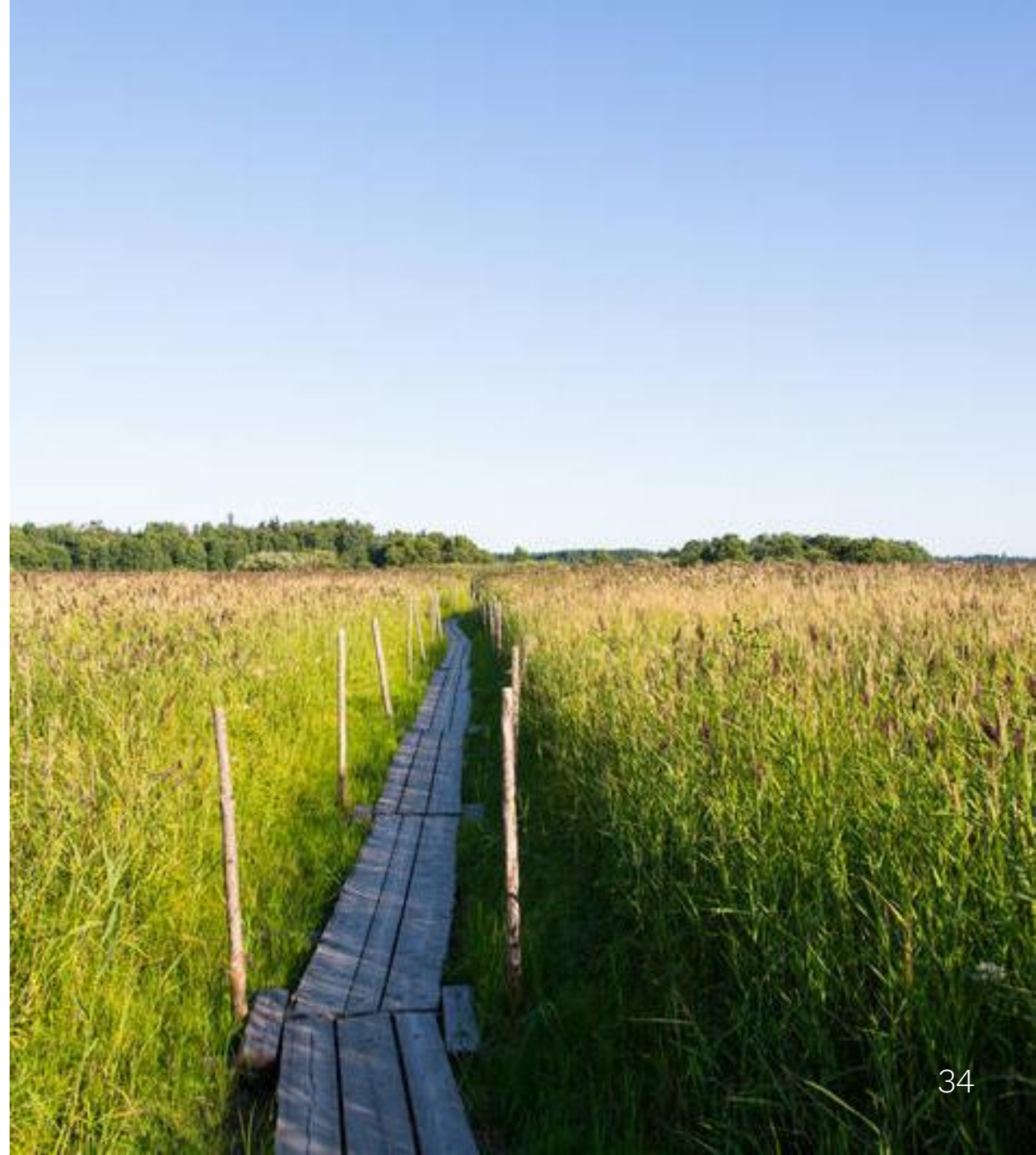

Arviointikriteerit

- Hankehakemuksia arvioidaan määrärahan [verkkosivuilta](#) löytyvien arviointikriteerien avulla

13.5.2026

Usein kysyttyä

Tyypillisimmät
kysymykset

Voiko hanke sisältää usean painopisteen sisältöjä?

- Voi, mutta vähintään yhden painopisteen kaikki vaatimukset/näkökulmat tulee täyttää.
- Hankehakemuksella valitaan yksi pääpainopiste ja lisätietoihin kirjataan, mikäli hankkeessa on elementtejä muistakin painopisteistä.
- Liian laaja kokonaisuus voi kuitenkin olla vaikeasti hallittavissa ja arvioinnissa puntaroidaan, onko tavoitteet realistia hankeaikana saavutettaviksi.

Voiko sama hakija laittaa useamman hakemuksen?

- THL ei rajoita yhden toimijan tekemien hakemusten määrää, joten sama hakija voi suunnitella hankkeita eri painopisteisiin tai olla mukana osatoteuttajana/yhteistyökumppanina muiden hakemuksissa.
- Mietittäväksi tulee, että onko resursseja tehdä monta laadukasta hakemusta sekä minkälaiset resurssit olisi hakijalla toteuttaa useampi hanke.
- THL pyrkii tekemään käyttösuunnitelma-ehdotuksesta tasapainoisen kokonaisuuden myös maantieteellisesti tarkasteltuna.

Yhteistyön muodot 1/2

- Valmistelun lähtökohdissa kannustetaan eri toimijoiden moniammatilliseen ja monitoimijaiseen yhteistyöhön
- Mikäli avustusta jakautuu useammalle toteuttajalle, toimii yksi hankehallinnoijana ja muut osatoteuttajina (valtakirja tarvitaan liitteeksi).
- Hankehallinnoija vastaa tarvittavien seurantadokumenttien (esim. maksatushakemukset ja raportit) toimittamisesta THL:lle. Osatoteuttajat toimittavat hallinnoijalle tiedot omasta osuudestaan dokumenttien kokoamista varten. Avustus maksetaan hallinnoijalle, joka siirtää tämän jälkeen osatoteuttajille heidän osuutensa.

13.5.2026

Yhteistyön muodot 2/2

- Osatoteuttajien kanssa tehtävän yhteistyön toteuttamisesta tulee solmia sopimus hankkeen aloitusvaiheessa, jossa kuvataan hallinnolliset vastuut, taloudelliset menettelyt ja roolit.
- Hankkeella voi olla myös yhteistyökumppaneita, jotka ovat mukana omalla panoksellaan ja joille ei osoiteta avustusta. Yhteistyö kuvataan hankehakemuksessa ja mukaan voi liittää aiesopimuksen (ei pakollinen).

Omavastuuosuudesta 1/2

- Valtionavustuslaki (688/2001, 6 §) määrittelee, että valtionavustus ei saa kattaa hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää, jollei valtionavustuksen myöntämisen tavoitteiden saavuttamiseksi välttämättömistä ja perustelluista syistä muuta johdu (erityisperustelut tarvitaan).
- Laki ei määrittele omavastuuosuuden suuruutta. Sen suuruus on terveyden edistämisen määräraahahankkeissa tavallisesti noin 10–20 prosenttia kokonaiskustannuksista.
- Omavastuiden suuruudet voivat vaihdella hanketoimijoiden kesken.

Omavastuu- osuudesta 2/2

- Omavastuuosuus voi olla mitä tahansa hankkeen kustannuksia, jotka hyväksyttäisiin myös avustuksella kustannettaviin kuluihin. Omavastuuosuutta voi täten olla esimerkiksi hankkeeseen työtä tekevien palkkakustannukset, tilavuokrat, puhelinkulut ja muut hallintokulut.
- Omavastuuosuus näkyy hankkeen kirjanpidossa, kuten hankkeen muutkin hyväksyttävät kustannukset.

Varmista nämä asiat

- Organisaatiolla on valtuudet kunnossa Haeavustuksia.fi-palvelussa.
- Hanke vastaa yhteen painopistekuvaukseen kunnolla.
- Terveysten edistämisen määrärahan verkkosivuihin ja hakuilmoitukseen (sisältäen avustusehdot) on tutustuttu huolellisesti.
- Hankkeessa on mukana kuntatoimija ja riittävät yhteistyöverkostot.
- Kaikkiin hankehakemuksen kohtiin on vastattu kattavasti, eikä esimerkiksi viitata mahdollisiin liitteisiin, joissa on laajempi kuvaus. Puutteelliset hakemukset hylätään!

Yhteystiedot THL:ssä

- Kehittämispäällikkö Anni Helldan
- Taloussuunnittelija Jenni Piiparinen
- Projektikoordinaattori Seija Nurmi

→ Kysymykset temaararaha@thl.fi,
tarvittaessa THL:ssä konsultoidaan muita
asiantuntijoita THL:ssä

13.5.2026

Kiitos kuulijoille ja
onnea hakuun!

[Terveysten edistämisen määrärahan verkkosivut](#)